

Topluluk İçgörürleri:

ÇEK CUMHURİYETİ

AVUSTURYA

TÜRKİYE

Yerel İklim Aksiyonunu Güçlendirmek

Katılımı Etkiye Dönüştüren Kolaylaştırıcılar için Uygulamalı El Kitabı ve Araç Seti
Climathon metodolojisine dayanmaktadır

Proje Başlığı: Enable the Enablers: Profesyonelleri ve profesyonel olmayan bireyleri Climathon eğitimiyle güçlendirerek tabandan gelen iklim aksiyonlarını ölçeklendirmek, toplulukları güçlendirmek ve yerel ile sınır ötesi/bölgeler arası iş birliklerini desteklemek (ETEC_CT_2024-2025)

Proje Referansı: [2024-1-CZ01-KA210-ADU-000247861](#)

Ortaklar: VERONICA (Çekya), ORIGINN (Türkiye), Future Base Weinviertel (Avusturya)

El Kitabı & Araç Seti: “Yerel İklim Aksiyonunu Güçlendirmek”

© 2026 VERONICA, ORIGINN, Future Base Weinviertel ve design.change.naau (naau e.U.)

Bu çalışma Creative Commons Atıf-Ticari Olmayan-Aynı Lisansla Paylaş 4.0 Uluslararası lisansı ile lisanslanmıştır.

Bu lisans, yeniden kullananların eser sahibine atıf yapmasını gerektirir. Kullanıcıların materyali herhangi bir ortam veya formatta çoğaltmasına, yeniden düzenlemesine, uyarlamasına ve geliştirmesine izin verir; ancak yalnızca ticari olmayan amaçlarla. Materyalde değişiklik yapılması veya uyarlanması durumunda, ortaya çıkan yeni içerik aynı lisans koşulları altında paylaşılmalıdır.

BY (Atıf): Eser sahibine atıf yapılmalıdır.

NC (Ticari Olmayan): Eser yalnızca ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Ticari olmayan kullanım, esas olarak ticari avantaj veya parasal kazanç elde etmeye yönelik olmayan kullanımları ifade eder.

SA (Aynı Lisansla Paylaş): Uyarlamalar aynı lisans koşullarıyla paylaşılmalıdır.

Daha fazla bilgi için:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Avrupa Birliği tarafından eş-finanse edilmiştir.

Burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazarlara aittir ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir. Avrupa Birliği ve hibe sağlayan kurum bu içerikten sorumlu tutulamaz.

İletişim Bilgileri:

Veronica (CZ): Yvonna Gailly (yvonna.gailly@veronica.cz)

Originn (TR): Esra Gönen (esra@originn.com.tr)

Future Base Weinviertel (AT): Christian Schrefel (christian.schrefel@me.com)

design.change.naau, naau e.U. (AT): Nathalie Aubourg (graphics@naau.at)

Proje Hakkında: Genel Çerçeve

El Kitabı & Araç Seti Hakkında “**Building Local Climate Action**” El Kitabı ve Araç Seti, **Enable the Enabler | Climate Action (EECA)** projesinin (2024–2026) doğrudan bir çıktısıdır.

Proje, Çek Cumhuriyeti, Avusturya ve Türkiye’den partner kuruluşları bir araya getirerek katılımcı iklim aksiyonunu güçlendirmek için yerel kapasiteyi artırmayı hedeflemiştir. Bireylerin ve toplulukların kendi bağlamlarında iklim süreçlerini başlatmalarını, organize etmelerini ve sürdürülebilir şekilde yürütmelerini sağlayan pratik yaklaşımların geliştirilmesi ve test edilmesine odaklanılmıştır.

100’den fazla ülkede uygulanan küresel Climathon metodolojisine dayanan EECA, bu deneyimi yapılandırılmış eğitimlere, gerçek dünya uygulamalarına ve yerel olarak köklenen aksiyonlar için pratik araçlara dönüştürmüştür.

Neler Yapıldı? - Kısa Özet

2024–2026 yılları arasında partnerler:

- Gerçek dünya uygulamalarına dayanan uygulamalı Enable-the-Enabler eğitim programını tasarladı ve test etti
- Farklı yerel bağlamlarda birden fazla Climathon etkinliği organize etti ve kolaylaştırdı
- Metodolojiyi okullar, belediyeler, kültür kurumları, topluluk grupları ve gençler için uyarladı
- Hazırlık, birlikte üretim (co-creation) ve takip süreçlerini içeren hem kısa (tek günlük) hem de çok aşamalı süreçler uyguladı

Proje, Climathon’ları tek seferlik etkinliklerden, katılımdan uygulamaya geçen yapılandırılmış süreçler olarak yeniden tanımladı.

Temel Faaliyetler

- Uluslararası deneyim paylaşımı ve ortak öğrenme
- Modüler ve uygulama odaklı eğitim programının geliştirilmesi ve uygulanması
- Okullar, belediyeler, konferanslar ve topluluk ortamlarında Climathon’ların organizasyonu ve kolaylaştırılması
- Çocuklar, gençler ve çok paydaşlı gruplar için katılımcı yöntemlerin uyarlanması
- Mentorluk, akran öğrenmesi ve yapılandırılmış değerlendirme süreçleri
- Pratik araçlar, şablonlar ve kolaylaştırıcılık çerçevelerinin geliştirilmesi

Proje Hakkında: Temel Çıktılar

Uygulanan Yerel Aksiyonlar

- Yeşillendirme ve iklim uyum önlemleri (örn. ağaç dikimi, kentsel serinletme çözümleri, biyolojik çeşitlilik çalışmaları)
- Öğrenci liderliğinde sürdürülebilirlik projeleri (gıda kurtarma, kıyafet takasları, temizlik kampanyaları, dikim çalışmaları)
- İklim eğitimi araçları (dijital ve fiziksel/analog iklim oyunları)
- Topluluk temelli çözümler (yeşil kampüsler, kompost fikirleri, yeniden doğallaştırma çalışmaları, kamusal alan iyileştirmeleri)
- Hikâyeleştirme, sanat ve katılımcı yöntemler aracılığıyla yaratıcı iklim iletişimi formatları

Kolaylaştırıcı (Enabler) Kapasitesinin Güçlenmesi

- Yerel aktörler, katılımcı süreçlerin tasarımı ve kolaylaştırılması konusunda uygulamalı deneyim kazandı
- Organizatörler, kolaylaştırıcılar ve paydaşlar arasındaki rol netliği arttı
- Çocuklar, gençler, yaratıcı topluluklar ve çok paydaşlı gruplarla çalışmaya yönelik yaklaşımlar test edildi
- Takip mekanizmaları, uygulama yolları ve paydaş sahiplenmesi konusunda pratik öğrenimler elde edildi
- Ülkeler arası yöntem ve kolaylaştırıcılık deneyimlerinin paylaşımı sağlandı

Metodolojik Gelişim

- Climathon metodolojisinin farklı bağlamlara uyarlanması (okullar, belediyeler, festivaller, topluluk ortamları)
- Minimum uygulanabilir formatlar ile genişletilmiş süreç modelleri arasında net bir ayırım geliştirilmesi
- Yeniden kullanılabilir araçlar, kontrol listeleri ve kolaylaştırıcılık şablonlarının geliştirilmesi (bu El Kitabı ve Araç Seti kapsamında bir araya getirilmiştir)

Bu El Kitabı & Araç Seti Nasıl Kullanılır

Bu el kitabı ve araç seti, Climathon gibi katılımcı, kapsayıcı ve birlikte üretime dayalı formatlar aracılığıyla yerel iklim aksiyonunu başlatmak ve organize etmek için hazırlanmış pratik bir rehberdir. Motivasyon ile uygulama arasındaki boşluğu ele alır; netlik, yapı ve süreklilik sağlayan araçlar sunar ve gerçek hayattan örneklerle ilham verir. Enable-the-Enabler eğitimini tamamlayıcı niteliktedir.

Hem profesyoneller (belediye çalışanları, eğitimciler, STK'lar, bölgesel yöneticiler) hem de kendi topluluklarında iklim süreçlerini harekete geçirmek ve desteklemek isteyen aktif yurttaşlar için yazılmıştır.

İlk kez organizasyon yapanlar adım adım ilerleyebilir. Deneyimli uygulayıcılar ise zorluk tasarımı, kolaylaştırıcılık, paydaş katılımı, organizasyon veya takip süreçlerine ilişkin belirli bölümlere başvurabilir.

Bunu bir saha rehberi gibi düşünebilirsiniz: planlama, kolaylaştırma veya değerlendirme sırasında tekrar tekrar dönülebilecek bir kaynak.

Bu El Kitabı & Araç Seti Kimler İçin? (ve kimler için değil?)

Bu araç seti, kendi yerel bağlamında katılımcı iklim süreçleri yürütmek isteyen kişiler için tasarlanmıştır. Bunlar arasında:

- Belediye çalışanları ve bölgesel yöneticiler
- Eğitimciler ve okul yöneticileri
- STK'lar ve topluluk organizatörleri
- Sürdürülebilirlik uzmanları
- Kültür kurumları ve yaratıcı merkezler
- Aktif yurttaşlar ve yerel inisiyatifler

İklim uzmanı olmanız gerekmez.

Ancak insanları bir araya getirme ve yapılandırılmış bir süreci sorumlulukla yürütme isteğine sahip olmanız gerekir.

Bu araç seti sizin için uygun olmayabilir, eğer:

- Hiç uyarılma gerektirmeyen hazır bir etkinlik akışı arıyorsanız
- Yalnızca bilimsel veya mühendislik çözümlerine odaklanan teknik bir kılavuz istiyorsanız
- Katılımcı süreç yerine yukarıdan aşağıya (top-down) bir iletişim kampanyası yürütmek istiyorsanız
- Kolaylaştırma, hazırlık ve takip süreçlerine yatırım yapmadan hızlı ve büyük ölçekli etki bekliyorsanız
- İş birliğine dayalı birlikte üretim yerine rekabetçi formatları tercih ediyorsanız

Climathon temelli süreçler; ilişkisel çalışma, ortak sahiplenme ve tek bir etkinliğin ötesine geçen süreklilik gerektirir.

1. Giriş ve Temel Yaklaşım

1.1 Neden Bu El Kitabı?

İklim değişikliği, biyolojik çeşitlilik kaybı ve buna bağlı sosyal ve ekonomik zorluklar artık soyut küresel meseleler değildir. Sıcak hava dalgaları, su kıtlığı, sel ve aşırı hava olayları, gıda güvencesizliği ve yerel düzeyde artan sosyal gerilimlerle karşı karşıyayız.

Aynı zamanda, insanların harekete geçme konusunda artan bir aciliyet hissi taşıdığını, ancak nasıl etkili bir şekilde hareket edeceklerine dair belirsizlik ve tükenmişlik yaşadıklarını görüyoruz.

Climathon ve benzeri katılımcı formatlar, insanların kaygılarını paylaşabilecekleri, ihtiyaçlarını ifade edebilecekleri ve birlikte yerel çözümler geliştirebilecekleri güvenli ve yapılandırılmış alanlar yaratarak bu duruma yanıt verir. Bu süreçler, normalde bir araya gelmeyen farklı aktörleri ortak bir amaç etrafında buluşturur: vatandaşlar, gençler, belediyeler, dernekler, uzmanlar, işletmeler, eğitimciler ve sivil toplum kuruluşları.

Bu el kitabı, farklı ülkeler ve bağlamlarda Climathon organizasyonlarından elde edilen yıllara dayanan pratik deneyimi bir araya getirir. Bu deneyimi, başkalarının kendi topluluklarında benzer süreçleri hayata geçirebilmesini sağlayan açık ve tekrar edilebilir bir çerçeveye dönüştürür.

1.2 Climathon Nedir - ve Ne Değildir?

Climathon, ne geleneksel bir atölye çalışmasıdır ne de ders anlatımına dayalı bir eğitim formatıdır. İnsanları bir araya getirerek yerel sorunları anlamayı, ortak perspektifler geliştirmeyi ve somut aksiyonlar başlatmayı hedefleyen birlikte üretim (co-creation) sürecidir.

Hackathon yaklaşımından ilham alan Climathon'lar yoğun, iş birliğine dayalı ve sonuç odaklıdır. Ancak sabit bir süre veya formatla sınırlı değildir: birkaç saat sürebileceği gibi birkaç güne de yayılabilir. Okullarda, topluluk merkezlerinde, kırsal belediyelerde, ortak çalışma alanlarında veya hibrit ortamlarda gerçekleştirilebilir.

Önemli olan etkinliğin süresi değil; kolaylaştırmanın kalitesi, ele alınan problemin anlamlılığı ve sürecin takip ile uygulamaya bağlanmasıdır.

Climathon Ne Değildir?:

- Bir pazarlama veya tanıtım etkinliği değildir
- Sadece eğitim vermeye odaklı bir ders değildir
- Sadece kazanan fikirlerin öne çıktığı bir yarışma değildir
- Uzmanların domine ettiği bir platform değildir

Climathon Nedir?:

- Kolektif aksiyona bir davettir
- Farklı bakış açılarının üretken hale geldiği bir alandır
- Gerçekçilik ile gelecek odaklı düşünmeyi bir araya getiren bir süreçtir
- Motivasyonu somut sonraki adımlara dönüştüren bir formattır

Das „Enable-The-Enabler“ Climathon Training

Modul 1 Onboarding & Kontext	Modul 2 Climathon-Organisation	Modul 3 Transfer - Mein Climathon
Thema Wichtig: „Enable-The-Enabler“ & Climathon welche Bestandteile hat das Climathon? Erne Schichten Was ist die Bedeutung von „Enable Community“? Was ist die Rolle der „Enable Community“? Was ist die Rolle der „Enable Community“? Was ist die Rolle der „Enable Community“? Lehrziele Verständnis für die Rolle der „Enable Community“ in der Climathon-Organisation	Thema Aufbau, Aufbau, Strukturorganisation Erne Schichten Was ist die Bedeutung von „Enable Community“? Was ist die Rolle der „Enable Community“? Was ist die Rolle der „Enable Community“? Lehrziele Verständnis für die Rolle der „Enable Community“ in der Climathon-Organisation	Thema Konzeption, Konzeption & Transfer Erne Schichten Was ist die Bedeutung von „Enable Community“? Was ist die Rolle der „Enable Community“? Was ist die Rolle der „Enable Community“? Lehrziele Verständnis für die Rolle der „Enable Community“ in der Climathon-Organisation
Datum 28. März 2025 13:00-16:00	Datum 4. April 2025 13:00-17:00	Datum April bis Juni 2025

1.3 Enable the Enabler – Proje

VERONICA (CZ), Originn Creative Hub (TR) ve FBW4 (AT) ortaklığında yürütülen EECA projesi, Climathon metodolojisini öğrenme ve aksiyon için tekrar edilebilir ve sürdürülebilir bir model olarak ele alır. Proje, yerel bağlama dayalı iklim çözümleri geliştirmeye ve fikirleri uygulamaya dönüştürebilen topluluk liderlerini güçlendirmeye odaklanır.

EECA öğrenme yolculuğu; giriş oturumları, gerçek hayatta deneyimlenen Climathon süreçleri, gözlem ve geri bildirim aşamaları ile birebir mentorluk bileşenlerini bir araya getirir. Üç modül halinde yapılandırılan bu süreç, katılımcıları temel kavrayıştan metodolojiyi uyarlamaya ve ilk Climathonlarını kolaylaştırmaya kadar adım adım yönlendirir.

Kolaylaştırıcılar (enablers), doğrudan deneyim ve bağlamsal uyarlama yoluyla öğrenir; kendi yerel ekosistemlerine uygun Climathon çerçeveleri geliştirir. Bu süreç, topluluk temelli iklim aksiyonlarının sürdürülebilir ve ölçeklenebilir şekilde yayılmasını destekler.

Eğitim, katılımcı alanlar yaratan ve yöneten kişileri güçlendirir. Kolaylaştırıcılar; paydaşları bir araya getirir, süreçleri tasarlar, kaynakları harekete geçirir ve tek seferlik bir etkinliğin ötesinde sürekliliği sağlar.

Bu yaklaşım aşağıdaki prensiplerle yönlendirilir:

→ **Düşük eşikli katılım:**

Formatlar; ön bilgi, mesleki arka plan veya finansal imkânlardan bağımsız olarak erişilebilir olacak şekilde tasarlanır.

→ **Uzmanlıkla birlikte üretim:**

Karmaşık yerel sorunlar, uzman bilgisiyle diyalog içinde gelişen kolektif akıllı gerektirir.

→ **Mükemmellikten ziyade süreç:**

Değişim; sabit planlardan ziyade yinelemeli adımlar, refleksiyon ve uyumlanma ile gelişir.

→ **Aktif umut ≠ naif iyimserlik:**

Umut; bireysel ve kolektif eylem kapasitesinden, bağlantılardan ve görünür ilerlemeden beslenir - karmaşıklığı göz ardı etmeden.

→ **Rejenerasyon ve “daha az, daha iyi”:**

Rejeneratif düşünce ve Doughnut Ekonomisi yaklaşımından ilham alan bu model; aşırı kontrol yerine güveni, odağı ve anlamlı etkiyi önceler.

Bir Organizatörün Yolculuğu: Enable-the-Enabler Eğitimi

Topluluğunda bir Climathon düzenlemek isteyen kolaylaştırıcılar (enablers) için bir eğitim sunuyoruz. Zamanınızın değerli olduğunu bildiğimiz için bu eğitimi uygulamalı (hands-on) olarak tasarladık.

Üç etkileşimli modül, Climathon'unuzun tasarımından uygulanmasına kadar sizi adım adım yönlendirir ve topluluğunuzun ihtiyaçlarına göre uyarlanır (bkz. "Climathon Organizatörleri Yol Haritası").

Eğitimle ilgileniyorsanız, partnerlerle iletişime geçebilirsiniz iletişim bilgileri sayfa 2'de yer almaktadır.

Modül 1 Başlangıç & Bağlam

Arka plan bilgisi ve ilk adımlar

Giriş

Vatandaş katılımı ve iklim krizi – neden yerel çözümler gerekli?

İlk Adımlar:

Topluluğum kim / nerede?

Topluluğumla nasıl bağlantı kurarım?

Topluluğumdaki hangi yerel sorunlar öne çıkıyor?

Climathon bu sorunları nasıl ele alabilir?

Climathon ile neyi başarmak istiyorum?

Öğrenme Hedefi:

Yerel iklim aksiyonunda Climathon'un rolünü anlamak

Süre

2 saat, çevrim içi

Modül 2 Climathon Organizasyonu

Fikirden Uygulamaya

Konu

Yapı, roller, giriş noktaları

Yerel Analiz

Topluluğumdaki temel sorunlar neler?

Bu konular üzerinde kimler çalışmak istiyor ve neden?

Masaya ne getiriyorum? (ağlar, bilgi, beceriler)

Nerede desteğe ihtiyacım var?

Climathon hangi yapılarla bağlantılanabilir?

Mevcut bir programa entegre edilebilir mi?

Öğrenme Hedefi:

Kendi Climathon'unu organize etmeye yönelik başlangıç yönelimi: konuların ve gerekli kaynakların belirlenmesi

Kendi rolünü ve ağını netleştirme (güçlü yönler & gelişim alanları) ve çerçeve içindeki sınırları anlama

Süre

4 saat, yüz yüze

Modül 3 Transfer – Benim Climathon'um

Planlamadan uygulamaya

Konu

Kavram, iletişim ve uygulama

Planlama & Organizasyon

Climathon'umu benzersiz kılan nedir?

Doğru yerel katılımcılar kimler?

Hangi materyallere, mentorlara ve partnerlere ihtiyacım var?

Ekibimde kimler yer alacak?

Finansmanı nasıl sağlayacağım?

Çıktı

Completed concept including a communication plan

Zaman

Topluluktaki paydaşlarla birlikte hazırlık, beklenenden daha uzun sürebilir.

Öneri: Etkinlik tarihinden en az yarım yıl önce başlanması (karar alma süreçleri zaman alabilir).

Format

Eşleşme (buddy system) ve koçluk oturumu

Uygulama

İlk Climathon'un (ortak organizasyonu (yüz yüze etkinlik)

Tarih

Senin tarafından belirlenecek

Eğitimin başarıyla tamamlanması için:

Sürecin, çıktılarının ve fotoğrafların yer aldığı yazılı bir özeti teslim edilmesi (dijital)

Daha önce bir Climathon'a katılmış olmanız önerilir.

2. Kolaylaştırıcıların (Enablers) Rolü

2.1 Kolaylaştırıcılar Kimlerdir?

Kolaylaştırıcılar, profesyonel ya da profesyonel olmayan aktörler olabilir:

Profesyonel kolaylaştırıcılar, belediyelerde, eğitim kurumlarında, STK'larda, ortak çalışma alanlarında, bölgesel kalkınma ya da sürdürülebilirlik programlarında çalışan kişilerdir. Genellikle ağlara ve kurumsal kaynaklara erişimleri vardır; ancak karmaşık paydaş beklentilerini yönetmeleri gerekir.

Profesyonel olmayan kolaylaştırıcılar ise aktif yurttaşlar, gönüllüler, dernek üyeleri, gençlik grupları veya gayriresmî inisiyatifler olabilir. Yerel gerçekliklerle güçlü bağları vardır ancak katılımcı süreçleri organize etme konusunda sınırlı kaynak ya da deneyime sahip olabilirler.

Her iki durumda da kolaylaştırıcılardan her alanda uzman olmaları beklenmez.

Onların gücü; çerçeveler kurmak, güven inşa etmek ve iş birliğini mümkün kılmaktır.

2.2 Kolaylaştırıcıların Temel Yetkinlikleri

Proje deneyimleri ve önceki Climathon değerlendirmelerine dayanarak, beş temel yetkinlik alanı öne çıkmaktadır:

- Topluluk ve ilişki becerileri: Güven, motivasyon ve aidiyet oluşturma; aktif dinleme ve çatışma hassasiyeti
- Kolaylaştırıcılık ve süreç becerileri: Grup dinamiklerini yönlendirme, katılımı mümkün kılma, geri bildirim ve refleksiyonla çalışma
- Organizasyon becerileri: Planlama, lojistik, zaman yönetimi ve rol netliği
- Paydaş ve iş birliği becerileri: Belediyeler, uzmanlar, STK'lar ve sponsorlarla şeffaf ve etik etkileşim
- İçerik çerçeveleme becerileri: İklimle ilgili konuları, sorunları açık ve erişilebilir şekilde çerçeveleyebilecek düzeyde anlama

2.3 Climathon Ekibi İçindeki Roller

Climathon süreçleri, sorumlulukların küçük ama çekirdek bir ekip içinde paylaşıldığında en iyi şekilde çalışır. En azından şu rollerin olması önerilir:

- **Koordinasyon / Proje Lideri:** Genel sorumluluk, paydaş iletişimi, zaman çizelgesi
- **Kolaylaştırma / Süreç Lideri:** Gündem tasarımı, moderasyon, grup dinamikleri
- **İletişim & Organizasyon:** Duyuru, katılımcı yönetimi, lojistik

Ek destekleyici roller arasında koçlar, teknik destek, dokümantasyon sorumluları ve gönüllüler yer alabilir.

2. Kolaylaştırıcıların Rolü: Öğrenilen Dersler

Çok Paydaşlı Sahiplenme (TR)

Originn Creative Hub, Climathon'larda ele alınan meselelerin gerçek yerel önceliklere dayanmasını sağlamak için politika yapıcılar, yerel yönetimler, iş dünyası temsilcileri ve sektör aktörleriyle yakın iş birliği içinde çalışmıştır. Karar vericilerin ve uygulayıcıların sürecin erken aşamalarından itibaren dahil edilmesi sayesinde, geliştirilen çözümler daha gerçekçi, uygulanabilir ve mevcut uygulama mekanizmalarıyla uyumlu hale gelmiştir. Bu çok paydaşlı yaklaşım, fikirlerin tartışma düzeyinde kalmayıp somut aksiyonlara dönüşme olasılığını artırmıştır. Bu deneyim, önemli bir prensibi ortaya koymaktadır: İlgili kurumlar sürecin başından itibaren dahil edildiğinde, katılımcı süreçler daha yüksek meşruiyet, netlik ve güçlü uygulama potansiyeli kazanır.

Kolaylaştırıcılığın Rolü (CZ)

Birden fazla Climathon'un organizasyonu sırasında, yerel kolaylaştırıcılara mentorluk ve koordinasyon desteği sunulmuş, buna kolaylaştırıcılık desteği de dahil edilmiştir. Ancak bazı durumlarda, formatların basit algılanması nedeniyle (örneğin uzman konuşmaları ardından açık hava tartışmaları ve fikir geliştirme oturumları), kolaylaştırıcılık desteği tercih edilmemiştir. Katılım güçlü olmasına rağmen, proje planlama aşamasında yapı eksikliği gözlemlenmiştir. Tartışmalar geniş çerçevede kalmış, sonraki adımlar net tanımlanmamış ve sorumluluklar tutarlı şekilde atanamamıştır. Bazı durumlarda, aktif şekilde yönetilmeyen kişiler arası gerilimler ortaya çıkmıştır. Bu deneyim önemli bir içgörüyü pekiştirmiştir: Kısa veya daha gayriresmî görünen formatlar bile, açık bir kolaylaştırma ve zaman yönetiminden (timekeeping) fayda sağlar. Belirlenmiş bir kolaylaştırıcı; tartışmaları somut aksiyonlara yönlendirmeye, grup dinamiklerini yönetmeye ve odağı korumaya yardımcı olur.

Uygulamadan Vazgeçilmezler (Ülkeler Arası İçgörü)

- **Tek başına kolaylaştırıcı olmaz:** Her Climathon en az iki temel rol gerektirir: süreç kolaylaştırıcılığı ve organizasyon. Tüm sorumluluk tek bir kişide toplandığında, hem süreklilik hem de bireysel sürdürülebilirlik risk altına girer.
- **Kolaylaştırma ve zaman yönetimi mutlaka tanımlanmalıdır:** Küçük ölçekli formatlar bile, odağı ve grup dinamiklerini yönlendirmek için net rol dağılımına ihtiyaç duyar.
- **Takip sahipliği en baştan belirlenmelidir:** Etkinlik sona ermeden önce, bir sonraki adımlardan kimin sorumlu olacağı netleşmiş olmalıdır.

3. Yerel Bağlıları Anlamak

3.1 Küresel Sorunlardan Yerel Sorulara

İster iklim uyumu, su yönetimi, gıda sistemleri, mobilite ya da biyolojik çeşitlilik üzerine çalışılsın, anlamlı aksiyon her zaman yerel olarak anlamlı sorularla başlar. İnsanlar, bir meselenin günlük yaşamlarını nasıl etkilediğini gördüklerinde ve çözümler ulaşılabilir hissettirdiğinde sürece dahil olurlar.

Climathon'lar, küresel sorunları somut yerel bağlaımlara çevirir. Uzman görüşü değerlidir; ancak süreci yönlendiren değil, besleyen bir rol oynamalıdır.

3.2 Yerel ve Topluluk Analizi

Bir Climathon konusu belirlemeden önce şu sorular değerlendirilmelidir:

- Yerelde şu anda hangi konular tartışılıyor?
- Kimler etkileniyor ve nasıl?
- Hangi girişimler halihazırda mevcut?
- Nerelerde çatışma veya gerilim var?
- Yerelde hangi kaynaklar harekete geçirilebilir?

3.3 Çeşitlilikle Çalışmak

Climathon'lar farklı arka planlara, ilgi alanlarına ve bakış açılarına sahip insanları bir araya getirir. Etkili kolaylaştırıcılık, bu farklılıklarla yapıcı bir şekilde çalışmayı gerektirir.

Temel uygulamalar şunları içerir:

- Net iletişim prensipleri
- Küçük grup çalışmaları
- Aktif dinleme
- Çatışmaları ortak sorulara dönüştürme

Konular hedef kitleyi takip eder (CZ)

- Bir ebeveyn, çocukların doğayla yeniden bağ kurmasını sağlamak için yeniden doğallaştırma (rewilding) projeleri etrafında bir topluluk başlattı
- Bir akademisyen, öğrencilerle birlikte kampüs yeşillendirme çözümleri geliştirdi
- Bir ekip, yerel topluluklarında uygulanmak üzere proje fikirleri üretti

Katılım Yolu

- Açık çağrılar tek başına genellikle yeterli katılım yaratmaz - özellikle topluluk temelli ortamlarda
- Climathon'lar mevcut ekosistemlere entegre edildiğinde katılım artar (okullar, dernekler, kültür alanları, festivaller veya yerel etkinlikler gibi)
- Isınma temas noktaları (yürüyüşler, buluşmalar, yaratıcı oturumlar vb.) problem çözme aşamasına geçmeden önce güven inşa eder
- Şu soruyla başlayın: İnsanlar zaten nerede bir araya geliyor ve biz buna nasıl bağlanabiliriz?

4. Climathon Yolculuğu

4.1 Climathon'ları Bir Süreç Olarak Anlamak

Climathon'lar üç aşamadan oluşan bir süreç olarak ele alınmalıdır:

1. Hazırlık ve ısınma (warm-up): Güven inşa etmek, katılımcıları harekete geçirmek, paydaşları sürece dahil etmek

2. Climathon etkinliği: Birlikte üretim (co-creation), ekip çalışması, fikir geliştirme ve proje taslaklarının oluşturulması

3. Takip ve uygulama: Mentorluk, iş birlikleri, iletişim ve izleme süreçleri

Isınma Formatları

Isınma aktiviteleri; bilgilendirme oturumları, saha ziyaretleri, okul atölyeleri veya paydaş toplantıları gibi hazırlık süreçleridir. Bu aktiviteler, ele alınacak sorunun netleşmesine, katılımcıların sürece çekilmesine ve bağlılık oluşturulmasına yardımcı olur.

Tipik Climathon Yapısı

Bir Climathon genellikle şu adımları içerir:

- Karşılama ve çerçeveleme
- Problemin / problemin tanıtımı
- Ekiplerin oluşturulması
- Koçluk destekli çalışma süreçleri
- Sunumlar
- Değerlendirme ve sonraki adımlar

Isınma Katılımı Harekete Geçirir (AT)

Format:

Halka açık bir film gösterimi ve ardından uzmanlarla açık bir tartışma (1. gün), sonrasında ise özel bir Climathon günü (2. gün)

Etkisi:

Isınma süreci, düşük eşikli bir giriş noktası ve ortak bir duygusal bağ oluşturdu. Katılımcılar 2. güne bilgilenecek, motive olmuş ve çözüm odaklı çalışmaya hazır şekilde geldi.

Aktarılabılır ders:

Açık çağrı öncesinde yapılan hazırlık etkinlikleri, birlikte üretim sürecine geçmeden önce güven ve ivme oluşturur.

Gençlere Yönelik Climathon Uyarlaması (AT)

Format:

Climathon süreci, okul programına uyum sağlamak için üç ayrı günde üç oturuma bölündü. Oturumlar arasında refleksiyon için zaman bırakıldı.

Çıktılar:

Öğrenciler; öğrenme kafesi, iklimle dayanıklı kent merkezi fikirleri ve sürdürülebilir ulaşım çözümleri gibi öneriler geliştirdi.

Aktarılabılır ders:

Gençlerle çalışırken, süreç temposu ve yapı; onların enerji seviyesine, odak süresine ve günlük yaşam gerçekliklerine göre uyarlanmalıdır.

4.2 Müdahale Yoğunluğunu Tanımlamak: Minimum Uygulanabilir Climathon vs. Genişletilmiş Climathon Süreci

Bunu bir planlama aracı olarak kullanın. Kaynaklar sınırlıysa minimum uygulanabilir versiyonla başlayın; ancak ilk günden itibaren takip (follow-up) sürecini tasarlayın.

Pratik kural: Hedef grup çocukları, yoğun çalışan gönüllüleri veya birbirini nadiren tanıyan paydaşları içeriyorsa, daha küçük adımlarla ilerleyen genişletilmiş bir süreç tercih edilmelidir.

	Minimum Uygulanabilir Climathon (MVC)	Genişletilmiş Climathon Süreci (ECP)
Süre	4–9 saat (veya 1 gün)	Haftalar/aylar boyunca 2+ temas noktası (örn. ısınma → birlikte üretim günü → uygulama sprintleri)
Kimler için uygun	İlk kez organizasyon yapanlar, net bir konu, sınırlı kapasite	Karmaşık sorunlar, çeşitli paydaşlar, genç/çocuk grupları, uygulama odaklı süreçler
Isınma	Kısa bir bilgilendirme + yerel sorunun çerçevelenmesi	Ön etkinlikler (örn. film gecesi, saha ziyareti, uzman yürüyüşü, paydaş toplantısı)
Temel Çıktılar	1–5 proje fikri, sonraki adımlar, sorumluların belirlenmesi, ilk partnerlikler	Uygulamaya hazır yol haritaları + pilotlar, iş birlikleri, sürdürülebilir topluluk yapıları
Takip	2–4 hafta içinde 1 takip görüşmesi + ev sahibi organizasyona devir	Mentorluk / buddy sistemi + düzenli check-in'ler + hafif izleme mekanizmaları
Tipik Riskler	Fikirlerin soyut kalması, düşük süreklilik	Süreç yorgunluğu; net tempo ve rol dağılımı ihtiyacı

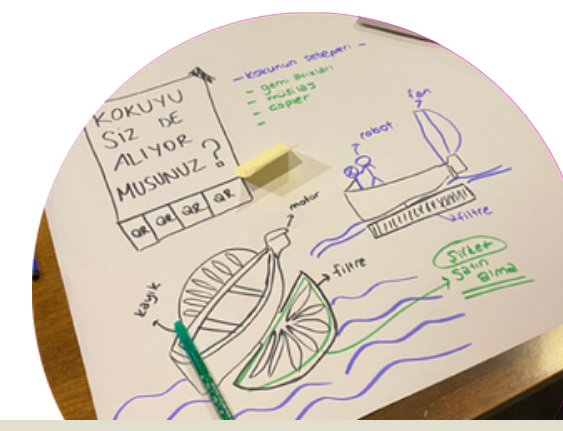

Kolaylaştırıcı Kontrol Listesi

- Hedef grup, karmaşıklık ve kapasiteye göre **MVC mi ECP mi** olacağına karar verin (bkz. Bölüm 4.2)
- Takip süreci için bir “**süreç sahibi**” (process owner) tanımlayın (kişi ve ev sahibi organizasyon)
- Birlikte üretim oturumundan önce en az bir **ısınma aktivitesi** planlayın (briefing, yürüyüş, film gecesi veya paydaş buluşması gibi)
- **Refleksiyon ve sonraki adımlar** için zaman ayırın: Süreci; sorumlular, tarihler ve ilk takip noktasıyla kapatın

Climathon Yolculukları: İki Günlük Climathon “Suyun Geleceği” (TR)

Bu örnek; birlikte üretim (co-creation), mentorluk ve refleksiyonu entegre eden, daha geniş bir konferans içine yerleştirilmiş yapılandırılmış iki günlük bir Climathon formatını göstermektedir.

1. Gün – Anlama ve Fikir Geliştirme Karşılama & Çerçeveleme

Karşılama, gayriresmî tanışma ve yerel problemin tanıtımı. Amaç ve beklentilerin netleştirilmesi.

Ekip Oluşumu & Problem Tanımı

Katılımcılar ekipler oluşturur ve problemi kendi perspektiflerinden yeniden tanımlar.

Çalışma Aşamaları I & II

Yapılandırılmış fikir geliştirme süreci şu desteklerle yürütülür:

- Mentorluk oturumları
- Yönlendirilmiş atölyeler
- Basit prototipleme yöntemlerine giriş

Akşam Refleksiyonu

Gün sonu değerlendirmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi, sonraki adımların netleştirilmesi.

2. Gün – Derinleştirme ve Taahhüt

Isınma & Odaklanma

Grubun yeniden bir araya gelmesi ve günün hedeflerinin netleştirilmesi.

Çalışma Aşaması III

Fikirlerin geliştirilmesi ve sunuma hazırlanması.

Test Sunumları & Geri Bildirim

Önerileri güçlendirmek için erken aşama geri bildirim turları.

Final Sunumları & Sonraki Adımlar

Halka açık sunumlar, geri bildirim (örn. jüri veya paydaşlar) ve takip sorumluluklarının netleştirilmesi.

Aktarılabilir İçgörü

Çerçeveleme → geliştirme → mentorluk → refleksiyon → sunum şeklindeki net bir ritim; hem yaratıcılığı hem de uygulama odaklılığı destekler.

Climathon Yolculukları: Ebeveynler ve Çocuklar için Uyarlanmış Kısa, Topluluk Temelli Climathon (TR)

Bu örnekte, Climathon formatı hedef grubun zaman kısıtları ve enerji seviyelerine göre uyarlanmıştır.

Oturum 1 – Yetişkinler / Ebeveynler (Açık Alan Odaklı)

- **Bağ Kurma & Zemin Oluşturma:** Karşılama çemberi, Climathon fikrine giriş ve ortak vizyon oluşturma
- **Deneyimsel Öğrenme:** Hikâyeleştirme, doğa temelli aktiviteler ve yönlendirilmiş refleksiyon (örn. kişisel deneyimlerin doğa ve çevre ile ilişkimizi nasıl şekillendirdiği)
- **Diyalog & Fikir Çerçeveleme:** Küçük grup paylaşımları ve ilk proje fikirlerinin oluşması
- **Öneri Taslağı Oluşturma:** İç mekân oturumunda ilk proje adımlarının belirlenmesi

Oturum 2 – Ebeveynler ve Çocuklar

- **Açık Alanda Ortak Deneyim:** İsim oyunları, hikâyeleştirme, şükran veya grounding ritüelleri ve rehberli doğa aktiviteleri
- **Kişisel Deneyimden Aksiyona Geçiş:** Grup diyalogu (örn. ebeveynliğin doğa ile ilişkimizi nasıl şekillendirdiği)
- **Odak Seçimi:** Katılımcıların geliştirmek üzere tek bir somut fikri seçmesi
- **Sonraki Adımların Planlanması:** Sorumlulukların ve acil aksiyonların tanımlandığı iç mekân oturumu

Seçilen projeye ve uygulama ihtiyaçlarına bağlı olarak süreç devamında ek buluşmalar planlanabilir.

Aktarılabılır İçgörü

Ailelerle veya zamanı kısıtlı gruplarla çalışırken; daha kısa oturumlar, açık alan öğeleri ve deneyimsel yöntemler, yapılandırılmış planlamaya geçmeden önce güven ve katılımı güçlendirir.

5. Problem Tasarımı

5.1 Problem Neden Önemlidir?

Problem, tüm sürecin yönünü belirler. Çok geniş tanımlandığında çıktılar belirsiz kalır; çok dar tanımlandığında ise katılımcılar kendilerini kısıtlanmış hisseder.

İyi bir problem:

- Yerel bağlama dayanır
- Net ifade edilir
- Açık uçludur
- Gerçekçi uygulama fırsatlarıyla bağlantılıdır

5.2 Etkili Problem Nasıl Yazılır?

Etkili problemler genellikle şu şekilde başlar:

- “Nasıl yapabiliriz ki...?”
- “Topluluğumuz nasıl...?”
- “Birlikte nasıl başarabiliriz...?”

5.3 Paydaş Katılımı

Belediyelerin veya ilgili kurumların erken aşamada sürece dahil edilmesi, takip ve uygulama olasılığını artırır. Roller ve beklentiler şeffaf şekilde netleştirilmelidir.

Problem Türleri (Ülke Örnekleri ile)

- **Mekân temelli problemler (AT):** Bir meydanı serinletmek, bir kampüsü yeşillendirmek, kamusal alanları yeniden tasarlamak
- **Davranış temelli problemler (AT/TR):** Gıda kurtarma, kıyafet takasları, atık azaltımı
- **Sistem temelli problemler (CZ/TR):** Topluluk gıda sistemleri, kompost, okul-belediye iş birlikleri
- **Yaratıcı iletişim problemleri (TR):** Duvar resimleri, hikâyeleştirme, oyunlar, kamusal müdahaleler

Problem türünü bilinçli seçin - bu seçim yöntemleri, çıktıları ve takip süreçlerini doğrudan etkiler.

Problem Tasarım Kontrol Listesi

- Problemi tek bir cümlede yazın (“Nasıl yapabiliriz ki...?” formatında) ve net bir yerel bağlama oturtun (mekân, sistem veya topluluk)
- Kapsamı kontrol edin: Çok geniş (belirsiz) ya da çok dar (önceden belirlenmiş) olmasın
- Uygulamayı mümkün kılacak 2–5 paydaşı belirleyin ve erken aşamada sürece dahil edin
- Gün sonunda başarı kriterlerini netleştirin: Takımlar ne üretmeli? (örn. yol haritası, sorumlular, ilk partnerlikler)

5. Problem Tasarımı: Vaka Örnekleri

Gençlik & Sanat (TR)

Problem: Çocuklar, oyun ve hikâyeleştirme yoluyla geleceğin iklime dayanıklı gıda ve su sistemlerini nasıl hayal edebilir ve anlatabilir?

Çıktılar:

- Hikâyeleştirme temelli iklim iletişimi konseptleri
- Yaratıcı prototipler (duvar resimleri, sanat temelli müdahaleler, oyunlaştırılmış formatlar)
- Çocuklara uyarlanmış katılımcı buluşmalar
- Katılımcılarda artan iklim farkındalığı ve özgüven

Dahil Olan Paydaşlar:

Çocuklar ve gençler, öğretmenler, sanatçılar, yaratıcı kolaylaştırıcılar, yerel üreticiler, STK'lar ve belediye temsilcileri

Üniversite Kampüsü (CZ)

Problem:

Bir üniversite kampüsü, öğrenci sahiplenmesini güçlendirirken nasıl daha yeşil ve biyolojik çeşitlilik dostu hale gelebilir?

Çıktılar:

- Yeşil kampüs önerileri (ağaç dikimi, biyolojik çeşitlilik alanları)
- Topluluk temelli kompost çözümleri
- Öğrenci sürdürülebilirlik gruplarının oluşumu
- Fakülte yönetimi ile doğrudan diyalog

Dahil Olan Paydaşlar:

Üniversite öğrencileri, akademisyenler, fakülte yönetimi, sürdürülebilirlik uzmanları ve yerel topluluk aktörleri

Kuşaklar Arası Uygulama (AT)

Problem: “Platz der Generationen” alanı, artan sıcaklık baskısı altında daha serin, daha yeşil ve sosyal olarak kapsayıcı bir mekâna nasıl dönüştürülebilir?

Çıktılar:

- “Kuşaklar Parkı” çerçevesinde büyük gölgelik ağaçlar, gölgeli oturma alanları ve biyolojik çeşitlilik unsurları içeren yaşam alanlarının tasarımı
- Yağmur suyu kullanımı ve doğa temelli serinletme çözümleri önerileri
- Doğal serinletme potansiyeline yönelik bilimsel bir çalışmanın başlatılması
- Yerel bakım merkezinde mini orman uygulaması (625 yerli ağaç ve çalı)

Dahil Olan Paydaşlar:

Vatandaşlar, öğrenciler, bakım evi yöneticisi, yerel okullar, belediye temsilcileri, çevre uzmanları ve Citizens Forests girişimi

6. Kolaylaştırıcılık ve Birlikte Üretim

6.1 Kolaylaştırıcılığın Temelleri

İyi bir kolaylaştırıcılık; güven, netlik, dengeli katılım ve ivme yaratır.

Farklı bakış açılarının ortaya çıkmasını sağlarken sürecin odağını korur.

6.2 Kullanılan Yöntemler

Bu rehber aşağıdaki yaklaşımlardan beslenir:

- Design Thinking
- Birlikte üretim (Co-creation) yaklaşımları
- Futures Literacy (Gelecek Okuryazarlığı)
- Hikâyeleştirme (Storytelling)
- Bedensel deneyim/pratikler (Embodiment practices)
- Farkındalık yaratma (Awareness creation)
- Disiplinler arası iş birliğiyle üretim

6.3 Duygular ve Yorgunluk ile Çalışmak

Birçok katılımcı motive olsa da aynı zamanda yorgun veya zorlanmış olabilir. Kolaylaştırıcılar bu duyguları kabul etmeli, odağı yapılabilir adımlara yönlendirmeli ve sorumluluğu grup içinde dağıtmalıdır.

Hedef Kitleye Göre Yöntem Seçimi

- **Çocuklar & gençler:** Hayal gücü, oyun, tekrar ve kısa oturumlar (TR okul formatı)
- **Yaratıcılar:** Hikâyeleştirme, görünürlük, duygusal çerçeveleme, kamusal çıktılar (TR örn. duvar resimleri)
- **Topluluklar:** Saha deneyimi, gerçek paydaşlarla temas, somut mekânlar (CZ örn. uzman yürüyüşleri)
- **Karma gruplar:** Net kolaylaştırıcılık, küçük gruplar, tartışmayı somutlaştıran çıktılar

Kolaylaştırıcılıktan Öğrenilenler

- Her Climathon'da mutlaka **net bir kolaylaştırıcı ve zaman tutucu olmalıdır** (kısa veya informel formatlarda bile)
- Kolaylaştırıcılık olmadan gruplar genellikle tartışma ve beyin fırtınasında kalır; **somut planlamaya geçiş sınırlı olur**
- **Yaşa uygun tempo** kritiktir: çocuklar → hayal gücü, oyun, tekrar yetişkinler → netlik, yapı ve gerçekçilik
- **Duygusal bağ kurma** (saha deneyimi, hikâyeleştirme, sanat) motivasyonu ve öğrenmenin kalıcılığını ciddi şekilde artırır

6. Kolaylaştırıcılık ve Birlikte Üretim: Öğrenilen Dersler

Kolaylaştırıcılık “opsiyonel” olduğunda ne olur? (CZ)

Bağlam:

Daha kısa, topluluk temelli formatlarda (örn. uzman yürüyüşleri + açık tartışma), kolaylaştırıcılık desteği gereksiz görülmüştür.

Ne oldu:

- Tartışmalar geniş ve keşif odaklı kaldı
- Somut planlama adımları netleşmedi
- Bazı durumlarda yapılandırılmış moderasyon olmadığı için kişiler arası gerilimler ortaya çıktı

Aktarılabilir ders:

Küçük veya informel formatlarda bile net bir kolaylaştırıcı ve zaman tutucu gereklidir.

Sürecin açık şekilde yönlendirilmesi, diyalogun aksiyona dönüşmesini sağlar ve sağlıklı grup dinamiklerini destekler.

Birlikte üretim aracı olarak oyunlaştırma (AT)

Bağlam:

İklim adaptasyonu ve kamusal alan kalitesine odaklanan bir Climathon’da oyun temelli yöntemler kullanılmıştır.

Ortaya çıkanlar:

Katılımcılar iki konsept geliştirdi:

- Gelecek odaklı dijital bir iklim oyunu
- Ailelere yönelik analog bir masa oyunu

Oyunlaştırma yaklaşımı, karmaşık konuları daha erişilebilir hale getirdi ve katılım ile özgüveni artırdı.

Aktarılabilir ders:

Oyun temelli yöntemler; erişilebilirliği, motivasyonu ve öğrenmenin kalıcılığını artırır - özellikle gençlerle veya karmaşık konularla çalışırken.

Kolaylaştırıcılık Kontrol Listesi

- **Bir kolaylaştırıcı ve zaman tutucu atayın (tartışmaya açık değil / olmazsa olmaz)**
- **Katılım kurallarını belirleyin: eşit söz hakkı, aktif dinleme, saygılı farklılaşma**
- **Hedef kitleye uygun yöntemler kullanın: gençler için oyunlar, topluluklar için saha çalışması, yaratıcılar için hikâyeleştirme**
- **Sürece “fikirden aksiyona” geçiş anları yerleştirin: önceliklendirme, uygulanabilirlik kontrolü ve bir sonraki adım planlaması**

7. Organizasyon ve Uygulama

Minimum Uygulanabilir Kaynak Planı

İnsan Kaynağı

- Minimum:
- 1 kolaylaştırıcı
- 1 organizatör
- Opsiyonel: koçlar veya konu uzmanları

Zaman

- Hazırlık: 30–50 saat
- Etkinlik: 1–2 gün
- Takip: 3–6 ay boyunca yaklaşık 10 saat

Bütçe Kalemleri

- Mekân
- Malzemeler
- Yiyecek & içecek
- Kolaylaştırıcılık
- Dokümantasyon

En iyi çalışan model: Hibrit finansman → sınırlı nakit bütçeyi aynı katkılar ve hizmet destekleriyle birleştirmek

7.1 Etkinlik Organizatöründen Süreç Sahipliğine

Climathon'lar güçlü bir ivme yaratabilir - ancak yapı olmadığında bu ivme hızla kaybolur.

Etkili yürütücüler (enablers), tekil etkinlikler düzenlemenin ötesine geçer ve aşağıdakileri içeren daha uzun vadeli bir süreci sahiplenir:

- İlgili paydaşlarla erken aşamada iş birliği
- Net kolaylaştırıcılık ve rol tanımları
- Gerçekçi bir takip stratejisi

Bu dönüşüm; paylaşılan sorumluluk ve kurumsal sahiplenme gerektirir.

7.2 Hafif Proje Yönetiminin Temel Unsurları

Bu süreci desteklemek için birkaç kritik unsura odaklanın:

- Net hedefler
- Tanımlı roller (koordinasyon, kolaylaştırıcılık, iletişim)
- Gerçekçi bir zaman planı (hazırlık → etkinlik → takip)
- Paydaş haritalama
- Minimal ama şeffaf bir bütçe
- Güvenilir ağlar üzerinden iletişim ve yaygınlaştırma
- Basit tutun - netlik, aşırı yüklenmeyi önler

7.3 Sponsor Katılımı ve Finansal Kaynak Yönetimi

Sponsorluk süreçleri, Climathon'un misyonu ve etik çerçevesiyle uyumlu, net bir değer önerisi üzerine kurulmalıdır.

Bu; görünürlük fırsatlarının, paydaşlara sunulan faydaların ve beklenen etkinin açıkça tanımlanmasını içerir.

Finansal planlama, bütçe kalemlerini ve hibrit bir fonlama modelini ana hatlarıyla ortaya koymalıdır; buna nakit katkılar, aynı destekler ve hizmet temelli sponsorluklar dahildir. Etkili sponsor katılımı; iyi hazırlanmış toplantı stratejilerine, şeffaf iletişime ve beklentilerin açık biçimde hizalanmasına dayanır.

Temel sözleşmesel konular (örn. destek kapsamı, marka kullanımı kuralları, raporlama yükümlülükleri, çıkış koşulları) hesap verebilirlik, şeffaflık ve uzun vadeli iş birliği için açık şekilde tanımlanmalıdır.

Sponsorluk Kontrol Listesi (Organizatörler için)

Sponsorlarla İletişim Öncesi

- Climathon'un değer önerisini ve etki hedeflerini tanımla
- Climathon'un değer önerisini ve etki hedeflerini tanımla
- Bütçe kırımını ve finansman ihtiyacını hazırla

Sponsor Görüşmeleri Sırasında

- Sponsorluk modellerini sun: nakit + aynı + hizmet bazlı katkılar

Organizasyon Kontrol Listesi

- Küçük bir çekirdek ekip kur ve rolleri netleştir (koordinasyon, kolaylaştırıcılık, iletişim/lojistik)
- Gerçekçi bir zaman planı oluştur (ısınma etkinlikleri, ana etkinlik, takip buluşmaları dahil)
- Minimum bir bütçe hazırla ve fonlama karmasını belirle (nakit + aynı + hizmet)
- Dokümantasyonu planla (fotoğraflar, notlar, çıktılar) ve sonuçların iletişimini tasarla

8. Climathon Sonrası: Etkiyi Sağlamak

8.1 Takip Yapıları

Takip süreci önceden planlanmalı ve şu unsurları içermelidir:

- Mentorluk
- Paydaş katılımı
- Düzenli kontrol buluşmaları

Basit Takip Ritmi

- **Climathon öncesi:**

İlk takip buluşmasının tarihi belirlenir ve ev sahibi (örneğin belediye gibi ana paydaş) netleştirilir

- **1-2. ay:**

Sorumluluklar ve karşılaşılan engeller üzerine check-in yapılır

- **3. ay:**

İlk görünür aksiyon veya karar alınır. (örn. paydaş toplantısı, pilot planı, iş birliği başlatılması)

- **6. ay:**

İlerleme değerlendirilir, plan güncellenir ve devam kararı verilir

8.2 Etkiyi Ölçmek

Basit göstergeler ilerlemeyi takip etmeye yardımcı olur

- **Çıktılar:**

Katılımcı sayısı, fikirler, oluşan ekipler

- **Sonuçlar:**

Başlatılan aksiyonlar, dahil olan partnerler, mobilize edilen kaynaklar

- **Erken etki sinyalleri:**

Pilot uygulamalar, başlatılan çalışmalar, kurumsal sahiplenme

Hafif tutun - amaç raporlama değil, öğrenme

Etki Kontrol Listesi

- Etkinlik kapanmadan önce ilk takip buluşmasını sabitleyin (tarih + sorumlular)
- Her proje için net sahiplik atayın (birey + ev sahibi kurum)
- İlerlemeyi basit şekilde takip edin: çıktı → ilk aksiyon → sonraki adım
- Öğrenimleri hızlıca yakalayın ve adapte edin: ne işe yaradı, ne değişmeli, ne korunmalı
- İvmenin devamı için sonuçları ve öğrenimleri paylaşın: (pilotlar, iş birlikleri, sonraki adımlar, vaka örnekleri)

Fikirden Uygulamaya Geçiş (AT)

Bağlam:

Kentsel ısı stresi ve kamusal alanların iyileştirilmesine odaklanan bir Climathon.

Ne uygulandı:

- Yerel bir bakım evinde 625 yerli ağaç ve çalı dikildi
- Dikim süreci, uzun vadeli bakımın sağlanması için okul biyoloji derslerine entegre edildi
- “Platz der Generationen” alanının doğal yollarla serinletilmesine yönelik bilimsel bir çalışma başlatıldı ve vatandaş önerileri uzman planlama süreçleriyle ilişkilendirildi

Neden önemli:

Fikirler, mevcut kurumlara (okul, belediye) bağlanarak somut uygulama yollarına oturtuldu

Aktarılabilir ders:

Uygulama; sorumluluklar yerel kurumlarla paylaşıldığında ve takip süreçleri mevcut yapılar içine yerleştirildiğinde başarılı olur

Anında Aksiyon Sahiplenme Yaratır (AT)

Bağlam:

Günlük yaşamda sürdürülebilirliğe odaklanan okul temelli bir Climathon

Ne uygulandı:

Öğrenci ekipleri aynı dönem içinde projeler gerçekleştirdi; bunlar arasında gıda kurtarma girişimleri, ağaç dikimi, kıyafet takasları ve temizlik faaliyetleri yer aldı.

Neden önemli:

Etkinlikten kısa süre sonra görülen somut aksiyonlar, özgüveni artırdı ve katılımın devamlılığını sağladı

Aktarılabilir ders:

Erken ve somut uygulamalar, sahiplenmeyi ve motivasyonu artırır (özellikle eğitim ortamlarında)

9. Pratikten Öğrenmek

Vaka Çalışması | Veronica (CZ)

Bağlam

Bir üniversite hocası, öğrencileri sürdürülebilirlik konularına dahil etmek ve fakültenin gelecekteki yönünü birlikte şekillendirmelerini sağlamak amacıyla bir Climathon düzenledi.

Zorluk

Katılımcı sayıları istikrarsızdı: kayıt yaptıran katılımcıların yaklaşık üçte biri etkinlikten kısa süre önce çekildi. Ayrıca, altı saatlik format daha derin proje geliştirme ve somut planlama için zamanı sınırladı.

Süreç

tandart Climathon yapısı, sıkıştırılmış bir formatta uygulandı.

Üniversite personeli lojistik ve iletişimi destekledi. İki kolaylaştırıcı ve bir uzman çalışma aşamalarına eşlik etti ve fakülte dekanı final sunumlarına katıldı.

Öğrenilenler

- Ön hazırlık toplantıları: Katılım bağlılığını artırır ve son dakika iptallerini azaltır
- En az 8–9 saatlik süre, yapılandırılmış proje planlaması için gereklidir
- Kısa formatlarda bile: Öğrenci katılımı etkinlik sonrası iş birlikleriyle devam edebilir

Vaka Çalışması | Originn Creative Hub (TR)

Bağlam

EECA projesi kapsamında eğitilmiş kolaylaştırıcılar, çocuklara odaklanan bir Climathon süreci yürüttü.

Bu süreç; yaş grubu, öğrenme temposu ve okul takvimine göre adapte edildi

Zorluk

Geleneksel 24 saatlik format, genç katılımcılar için uygun değildi. Yaz tatilinde uygulama yapmak, süreklilik ve motivasyon açısından zorluk yarattı

Süreç

Format, zamana yayılan kısa ve modüler fazlara dönüştürüldü.

Öğretmenler aktif şekilde sürece dahil edildi. Bu sayede hem kolaylaştırıcılık kalitesi arttı. Hem de yerel bağlamla daha güçlü uyum sağlandı

Öğrenilenler

- Climathon metodolojisi mutlaka yaşa ve bağlama uyarlanmalıdır
- Fazlara bölünmüş süreçler: Erişilebilirliği artırır, Katılımı güçlendirir, Öğrenmenin kalıcılığını artırır
- Eğitimcilerin sürece dahil edilmesi: Kolaylaştırıcılığı güçlendirir, Uzun vadeli etkiyi artırır

Seçilmiş Alıntılar & Anket İçgörürleri

“Genç katılımcıların - bazıları benim profesyonel meslektaşlarımdı - güçlü meraklarını, gerçek ilgilerini ve sürece sahip çıkmalarını hayranlıkla izledim. Çok kısa bir sürede projeler geliştirdiler ve bunları kamuya büyük bir inanç ve mükemmel zaman yönetimiyle sundular.”

“Bazen sadece düşündüğümüz zorlukları yüksek sesle ifade etmek ve somutlaştırmak bile yardımcı oluyor. Climathon, bizi tüm süreç boyunca çok yapılandırılmış bir şekilde ‘rehberlik ederek’ ilerletti ve sonunda grup çalışmalarımızın sonuçlarını birbirimize sunduk. Bu kısım en güçlendirici olanıydı.”

“Bir gıda topluluğu gönüllüsü olarak, Climathon bizim için sıcak ve umut verici bir deneyimdi. Bize ‘her şeye rağmen birlikte başarabiliriz’ duygusunu hatırlattı. Gençlerin desteğinin ve fikirlerinin ne kadar önemli olduğunu yeniden fark ettik ve bir araya gelip dinlemek, birlikte üretmek için daha fazla fırsat yaratmamız gerektiğini gördük. Benzer etkinlikler; ortak düşünmeyi, fikir üretimini ve gençlerle gıda toplulukları arasında aksiyon almayı daha da teşvik edebilir.”

“En büyük zorluk kesinlikle katılımcı sayısındaki belirsizlikti - etkinlikten hemen önce kayıt yaptıranların yaklaşık üçte biri katılmaktan vazgeçti. Bir dahaki sefere, etkinlik öncesinde ön toplantılar yapmak iyi bir fikir olabilir; böylece katılımcılar sürece daha erken dahil olur ve tekrar gelmeye motive olur.”

“İş birliğinin başından itibaren, 24 saatlik Climathon formatının katılımcıların yaş grubuna uygun olup olmadığı konusunda endişelerimiz vardı. Süreci daha kısa fazlara bölerek ve okul öğretmenlerini sürece dahil ederek, hedef katılımcı profiline daha uygun, sürdürülebilir ve yaşa duyarlı bir yaklaşım geliştirdik.”

“Bu pilot, Climathon’larda genellikle dışarıda kalan grupların - örneğin küçük çocuklu ebeveynler ve bakım verenler - format onların gerçek yaşam koşullarına göre uyarlandığında anlamlı şekilde katılabildiğini gösterdi. Bu Climathon’da daha kısa ve esnek oturumlar ile topluluk odaklı aktiviteler kullanıldı; bu da zamanı ve enerjisi sınırlı kişilerin katılımını kolaylaştırdı. Gelecek etkinliklerde, sorumlulukların katılımcılar, gruplar veya organizatörler arasında paylaşıldığı ve süreçlerin zamana yayıldığı bir yaklaşım katılımı daha da kolaylaştırabilir. Ayrıca bu yaklaşım, fikirlerin gelişmesi, uyumlanması ve grup sınırlarının ötesine geçmesi için zaman tanıyabilir.”

10. Araç Kutusu ve Şablonlar

Uygulamalı: Sürecin Haritalanması ve Kolaylaştırılması

Bu rehber, Climathon öncesinde, sırasında ve sonrasında pratik bir yol arkadaşı olabilir. Üst bölümde yönlendirici kontrol noktaları, alt bölümde ise yönlendirici sorular yer alır.

v03.2026

Climathon Öncesi

Climathon

Climathon Sonrası

1. Yönünü Belirle & Karar Ver

- Amaç, hedef kitle ve bağlamı netleştir
- Karar ver: Minimum uygulanabilir Climathon mı yoksa genişletilmiş süreç mi?
- Temel rolleri ve takip sorumlusunu belirle

2. Hazırlık & Isınma

- Güvenilir kanallar üzerinden katılımı oluştur
- Isınma aktiviteleri kullan: yürüyüşler, buluşmalar, film gösterimleri, yaratıcı oturumlar
- Yerel problemi net çerçevede

3. Birlikte Üret

- Net zaman yönetimiyle ekip çalışmasını kolaylaştır
- Hedef kitleye uygun yöntemler kullan
- Fikirleri somut aksiyonlara dönüştür

4. Karar Ver & Taahhüt Et

- Present ideas, Fikirleri sun ve geri bildirim topla
- Sorumluları, partnerleri ve sonraki adımları belirle
- Etkinlik kapanmadan önce ilk takip tarihini paylaş

5. Uygula & Destekle

- Hafif mentorluk veya buddy desteği sağla
- İlk pilotları veya kararları mümkün kıl
- Erken kazanımları görünür kıl

6. Değerlendir & İyileştir

- 48 saat içinde bir değerlendirme yap
- Öğrenimleri topla ve araçları güncelle
- Devam mı, ölçekleme mi karar ver

- Birincil hedef kitle kim?
- Hangi yerel konu acil ve somut?
- MVP mi yoksa genişletilmiş süreç mi gerekli? Neden?
- Etkinlik sonrası süreci kim sahiplenecek?

- Problem cümlemiz ne?
- Hangi yer, sistem veya topluluk bu konunun odağında?
- Hangi paydaşlar uygulamayı mümkün kılar?
- Gerçekçi bir ilk başarı neye benzer?

- Kim kolaylaştırıyor? Zamanı kim tutuyor?
- Katılımcılar için en uygun yöntemler hangileri?
- Eşit katılımı nasıl sağlarız?
- Fikirden aksiyona nasıl geçeriz?

- Çekirdek ekipte hangi roller var?
- Hangi kaynaklara sahibiz?
- Minimum uygulanabilir bütçemiz nedir?
- Aynı (in-kind) olarak neler sağlanabilir?

- İlk takip toplantısı ne zaman?
- Hangi aksiyondan kim sorumlu?
- Hangi göstergeleri takip edeceğiz?
- İlerlemeyi nasıl iletişimle paylaşacağız?

- Beklediğimizden daha iyi ne işe yaradı?
- Enerji nerede düştü?
- Bir dahaki sefere neyi değiştirmeliyiz?
- Neyi kesinlikle tekrar etmeliyiz?

